

שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

תנ"ך לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון	—	(24×2)	—	48 נקודות
פרק שני	—	(24×1)	—	24 נקודות
פרק שלישי	—	(28×1)	—	28 נקודות
סך הכול	—			100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.

מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.

(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתיב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – בראשית (48 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 1-3 (לכל שאלה – 24 נקודות).
בכל שאלה שבחרת, ענה על סעיף א חובה (10 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (14 נקודות).

1. קרא **בראשית**, פרק כ"ב, פסוקים א'-י"ט.

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים א'-ב' ופסוקים ט'-י"ב.

(1) מהו הניסיון שבו ניסה אלוהים את אברהם? (5 נקודות)

(2) על פי פסוקים אלה, האם עמד אברהם בניסיון? הסבר את דבריך. (5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים ב'-ג' ופסוקים ו'-י"ג וגם **בראשית**, פרק י"ח, פסוקים כ"ג-ל"ב.

לדעתך, באיזה משני הפרקים באה לידי ביטוי אמונה חזקה יותר של אברהם בה? נמק את תשובתך, ובסס אותה על שני הכתובים.

ג. קרא פסוק ו', פסוק ח' ופסוק י"ט.

(1) מי הם ההולכים יחדיו על פי כל אחד מן הפסוקים? (7 נקודות)

(2) יש הטוענים שמפסוקים אלה אפשר ללמוד כי לאחר העקדה נותק הקשר בין אברהם ליצחק.

הסבר טענה זו, ובסס אותה על הפסוקים. (7 נקודות)

2. קרא **בראשית**, פרק כ"ח, פסוקים י'-כ"ב.

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים י'-ט"ו.

ציין מפסוקים אלה שתי הבטחות שה' מבטיח ליעקב, הבטחה אחת הקשורה למשפחתו ולצאצאיו והבטחה אחת אישית.

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. (1) קרא פסוקים י"ב-י"ג.

בפסוקים אלה מתואר קשר בין שמיים לארץ.

מהו האמצעי ליצירת קשר זה, ומי יוזם את הקשר? (7 נקודות)

(2) קרא פסוקים ט"ז-י"ט.

יש הטוענים שבעקבות הקשר בין השמיים לארץ יעקב מרגיש שנוצר קשר בינו ובין האל.

הבא מן הפסוקים ראיה אחת לביסוס טענה זו, והסבר אותה. (7 נקודות)

ג. קרא פסוק ט"ו ופסוקים כ'-כ"ב.

(1) על פי פסוקים כ'-כ"ב, ציין שני תנאים בנדר של יעקב. (6 נקודות)

(2) מן הנדר משתמע שיעקב מפקפק בהבטחות שהבטיח לו ה' בפסוק ט"ו.

הסבר קביעה זו, ובסס אותה על הכתוב. (8 נקודות)

3. קרא **בראשית**, פרק מ"ד, פסוקים י"ז-ל"ד ו**בראשית**, פרק מ"ה, פסוקים א'-ג'.

ענה על סעיף א (חובה).

א. יהודה נושא נאום ארוך באוזני יוסף, שליט מצרים, כדי שיבטל את החלטתו.

(1) על פי פרק מ"ד, פסוק י"ז, מה הייתה ההחלטה של יוסף? (5 נקודות)

(2) על פי פרק מ"ה, פסוקים א'-ג', הסבר כיצד השפיע הנאום של יהודה על יוסף. (5 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פרק מ"ד, פסוקים כ'-ל'.

(1) על פי פסוקים כ'-כ"ב, הסבר שתי סיבות לקשר המיוחד בין יעקב לבנימין. בסס את דבריך על הכתוב.

(8 נקודות)

(2) יהודה מתאר בדבריו ליוסף את הקשר המיוחד בין יעקב לבנימין. מה אפשר ללמוד מתיאור זה על הדרך שבה

יהודה מתייחס לקשר בין יעקב לבנימין? נמק את דבריך, ובסס אותם על פסוקים כ'-ל'. (6 נקודות)

ג. קרא פרק מ"ד, פסוקים ל'-ל"ד וגם **בראשית**, פרק ל"ז, פסוקים כ"ה-כ"ח.

יהודה דאג לשלום בנימין, על פי פרק מ"ד, אבל לא דאג לשלום יוסף, על פי פרק ל"ז.

הסבר קביעה זו ובסס אותה על שני הפרקים.

פרק שני – שמות (24 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 4-5.

בשאלה שבחרת, ענה על סעיף א חובה (10 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (14 נקודות).

4. קרא **שמות**, פרק י"ד, פסוקים ט"ו-ל"א.

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים י"ט-כ"ה.

(1) על פי פסוקים אלה, על מי ה' שומר (מגן) ואת מי הוא תוקף? (4 נקודות)

(2) על פי פסוקים אלה, ציין והסבר דרך שמירה אחת ודרך התקפה אחת. (6 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים כ"ו-ל"א.

(1) צטט מפסוקים אלה שני משפטים המעידים על עוצמת הפגיעה של ה' במצרים, והסבר כל אחד מהם.

(8 נקודות)

(2) על פי פסוקים ל'-ל"א, ציין השפעה אחת של הפגיעה במצרים על ישראל. (6 נקודות)

ג. (1) קרא פסוק י"ז ופסוק כ"ח.

הסבר קושי מוסרי שיכול לעלות מן הפעולות של ה' המתוארות בפסוקים אלה. (8 נקודות)

(2) קרא גם **שמות**, פרק ג', פסוקים ז'-ט'.

הסבר כיצד המסופר בפסוקים אלה יכול לפתור את הקושי המוסרי הזה. נמק את דבריך. (6 נקודות)

5. קרא **שמות**, פרק ל"ב, פסוקים ז'-ח' ופסוקים ט"ו-ל"ה.

ענה על סעיף א (חובה).

א. (1) על פי פסוקים י"ט-כ', ציין שתי פעולות שעשה משה בעקבות חטא העגל. בסס את דבריך

על הכתוב. (6 נקודות)

(2) על פי פסוקים ל"ג-ל"ה, הסבר החלטה אחת שהחליט ה' בעקבות חטא העגל. בסס את דבריך על הכתוב.

(4 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים ז'-ח' ופסוקים ט"ו-י"ט.

יש הטוענים כי שבירת הלוחות היא ביטוי לכעס של משה, ויש הטוענים כי שבירת הלוחות מבטאת באופן סמלי את הפרת הברית עם ה'.

הסבר כיצד המסופר בפסוקים אלה מבסס כל אחת מן הטענות.

ג. קרא פסוקים כ"א-כ"ד.

(1) על פי פסוקים כ"א-כ"ג, הבא ראיה אחת המלמדת שאהרן מאשים את העם בחטא וראיה אחת המלמדת

שהוא רומז שמשה אשם בחטא. הסבר כל אחת מן הראיות. (8 נקודות)

(2) על פי פסוק כ"ד, נראה שאהרן מנסה להפחית את מידת האחראיות שלו לביצוע החטא. הסבר קביעה זו.

(6 נקודות)

שים לב: המשך הבחינה בעמוד 6.

פרק שלישי — נושאי הבחירה (28 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 6-10.

בשאלה שבחרת, ענה על סעיף א חובה (12 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (16 נקודות).

שיבת ציון

6. קרא עזרא, פרק ג'.

א

ויגע החדש השביעי

ובני ישראל בערים ויאספו העם כאיש אחד אל-ירושלם:

ב ויקם ישוע בן-יוצדק ואחיו הכהנים וזרובבל בן-שאלתיאל

ואחיו ויבנו את-מזבח אלהי ישראל להעלות עליו עלות

ג ככתוב בתורת משה איש-האלהים: ויבינו המזבח על-

מכונתו כי באימה עליהם מעמי הארצות ויעל עליו

ד עלות ליה עלות לבקר ולערב: ויעשו את-תג הסכות

ככתוב ועלת יום ביום במספר כמשפט דבר-יום ביומו:

ה ואחרי-כן עלת תמיד ולחדשים ולכל-מועדי יה המקדשים

ו ולכל מתנדב נדבה ליה: מיום אחד לחדש השביעי

ז החלו להעלות עלות ליה והיכל יה לא יסד: ויתנו-

כסף לחצבים ולחרשים ומאכל ומשתה ושמן לצדנים

ולצדים להביא עצי ארזים מן-הלבנון אלים יפוא ברשון

ח כורש מלך-פרס עליהם: ובשנה השנית

לבואם אל-בית האלהים לירושלם בחדש השני החלו

זרובבל בן-שאלתיאל וישוע בן-יוצדק ושאר אחיהם ו

הכהנים והלויים וכל-הבאים מהשבי ירושלם ויעמידו את-

הלויים מבין עשרים שנה ומעלה לנצח על-מלאכת בית-

ט יה: ויעמד ישוע בנו ואחיו קדמיאל ובנו בני-יהודה

כאחד לנצח על-עשה המלאכה בבית האלהים בני חננד

י בניהם ואחיהם הלויים: ויסדו הבנים את-היכל יה ויעמידו

הכהנים מלבשים בחצצרות והלויים בני-אסף במצלתיים

יא להלל את-יה על-ידי דויד מלך-ישראל: ויענו בהלל

ובהודת ליה כי טוב פיר-לעולם חסדו על-ישראל וכל-

העם הריעו תרועה גדולה בהלל ליה על הוסד בית-

יב יה: ורבים מהכהנים והלויים וראשי האבות הזקנים אשר

ראו את-הבית הראשון ביסדו זה הבית בעיניהם בכים

יג בקול גדול ורבים בתרועה בשמחה להרים קול: ואין העם

מכירים קול תרועת השמחה לקול בכי העם כי העם

מריעים תרועה גדולה והקול נשמע עד-למרחוק:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים א'-ו'.

(1) ציין שתי פעולות שעשו שבי ציון ואת המטרה של פעולות אלה. (8 נקודות)

(2) מהו האירוע ההיסטורי־מדיני שאפשר לשבי־ציון לבצע פעולות אלה, ובאיזו שנה (לועזית) הוא קרה?

(4 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים א'-ז'.

על פי המתואר בפסוקים אלה, שבי ציון הקפידו במעשיהם לפעול על פי המסורת הנהוגה בישראל.

בסס קביעה זו על שלוש ראיות מן הפסוקים, והסבר כל ראיה.

ג. קרא פסוקים ח'-י"ג.

בפסוקים אלה שבי ציון מביעים שמחה על התגשמות חלום ומביעים גם געגוע וצער על מה שאבד.

(1) ציין באיזה פסוק בפרק שלפניך באה לידי ביטוי שמחה על התגשמות החלום, ובאיזה פסוק בא לידי ביטוי צער

על מה שאבד. (10 נקודות)

(2) עם איזו מן התגובות של שבי ציון אתה מזדהה? נמק את דברך. (6 נקודות)

נביא ונבואה

7. קרא ירמיה, פרק כ"ו, פסוקים ז'-כ"ד.

וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל-הָעָם
אֶת-יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבֵית יְהוָה וַיְהִי
כְּכָלֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶת כָּל-אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לְדַבֵּר אֶל-כָּל-
הָעָם וַיִּתְּפְּשׂוּ אֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל-הָעָם לֵאמֹר מוֹת
תָּמוּת: מִדּוֹעַ נָפִית בְּשֵׁם-יְהוָה לֵאמֹר כְּשֶׁלוּ יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה
וְהָעִיר הַזֹּאת תִּחָרֵב מֵאִין יוֹשֵׁב וַיִּקְהַל כָּל-הָעָם אֶל-יִרְמְיָהוּ
בְּבֵית יְהוָה וַיִּשְׁמְעוּ שְׂרֵי יְהוּדָה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲלוּ
מִבֵּית-הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ בִּפְתַח שַׁעַר-יְהוָה הַחֹדֶשׁ:
וַיֹּאמְרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים אֶל-הַשָּׂרִים וְאֶל-כָּל-הָעָם לֵאמֹר
מִשְׁפַּט-מוֹת לְאִישׁ הַזֶּה כִּי נָבִיא אֶל-הָעִיר הַזֹּאת כֹּאשֶׁר
שָׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶם: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל-כָּל-הַשָּׂרִים וְאֶל-כָּל-
הָעָם לֵאמֹר יְהוָה שְׁלַחְנִי לְהַנְבִּיא אֶל-הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל-הָעִיר
הַזֹּאת אֶת כָּל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם: וְעַתָּה הִיטִיבוּ
דַּרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וּשְׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיִּנָּחֶם יְהוָה
אֶל-הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֵיכֶם: וְאֲנִי הֲנִנִּי בִידְכֶם עֲשׂוֹלֵי כָטוֹב
וְכִישׁוֹר בְּעֵינֵיכֶם: אַךְ יִדְעוּ תִדְעוּ כִּי אִם-מִמָּתִים אַתֶּם אֹתִי
כִּי-דַם נָקִי אַתֶּם נֹתְנִים עֲלֵיכֶם וְאֶל-הָעִיר הַזֹּאת וְאֶל-יֹשְׁבֶיהָ
כִּי בְּאֵמַת שְׁלַחְנִי יְהוָה עֲלֵיכֶם לְדַבֵּר בְּאָזְנֵיכֶם אֶת כָּל-
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל-הָעָם
אֶל-הַכֹּהֲנִים וְאֶל-הַנְּבִיאִים אִין-לְאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפַּט-מוֹת כִּי
בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ: וַיִּקְמוּ אַנְשִׁים מִזִּקְנֵי הָאָרֶץ
וַיֹּאמְרוּ אֶל-כָּל-קְהֵל הָעָם לֵאמֹר: מִיכָּה הַמֹּדַר שְׁתִּי הִיָּה נָבִיא
בִּימֵי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֶל-כָּל-עַם יְהוּדָה לֵאמֹר
כֹּה-אָמַר יְהוָה עֲבֹאוֹת צִוֹן שָׂדֶה תִּחְרַשׁ וִירוּשָׁלַם עֵיִם
תִּהְיֶה וְהָר הַבַּיִת לְבָמוֹת יַעַר: הַהֶמֶת הַמֶּתֶהוּ חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ-
יְהוּדָה וְכָל-יְהוּדָה הֲלֹא יָרָא אֶת-יְהוָה וַיַּחֲלֵ אֶת-פָּנָיו יְהוָה

מִיכָּה

(שים לב: המשך הקטע בעמוד הבא.)

וַיִּנָּחֵם ה' אֶל־הָרַעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲלֵיהֶם וַאֲנַחְנוּ עֲשִׂים רַעָה
 ב גדולה עַל־נַפְשֹׁתֵינוּ: וְגַם־אִישׁ הָיָה מִתְנַבֵּא בִשְׁם ה'
 אֹרִיָּהּ בֶּן־שִׁמְעִיָּהוּ מִקְרִית הַיַּעְרִים וַיִּנָּבֵא עַל־הָעִיר הַזֹּאת
 כא וְעַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כָּכָל דְּבָרֵי יִרְמְיָהוּ: וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים
 וְכָל־גְּבוּרָיו וְכָל־הַשָּׂרִים אֶת־דְּבָרָיו וַיִּבְקֹשׁ הַמֶּלֶךְ הַמִּיתוֹ
 כב וַיִּשְׁמַע אֹרִיָּהוּ וַיֵּרָא וַיְבָרַח וַיָּבֹא מִצָּרִים: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ
 יְהוֹיָקִים אֲנָשִׁים מִצָּרִים אֶת־אֶלְנָתָן בֶּן־עֲכָבוֹר וְאֲנָשִׁים אֹתוֹ
 כג אֶל־מִצְרַיִם: וַיֹּצִיאוּ אֶת־אֹרִיָּהוּ מִמִּצְרַיִם וַיְבֹאֵהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
 יְהוֹיָקִים וַיִּכְהֶוּ בַּחֲרָב וַיִּשְׁלַח אֶת־נְבֻלְתָּו אֶל־קַבְרֵי בְנֵי הָעַם:
 כד אֲךָ יָד אַחִיקֵם בֶּן־שָׁפָן הִיתָה אֶת־יִרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תֵת־אוֹתוֹ
 בִּיד־הָעַם לְהַמִּיתוֹ:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים ז'-ט"ז.

בקטע זה ירמיהו עומד למשפט על נבואותיו.

(1) מי הם התובעים (קטגורים) במשפט? (4 נקודות)

(2) מהו העונש שהם דורשים, ומהו הנימוק לעונש זה? (8 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים י"ב-ט"ו.

על פי פסוקים אלה, מדוע ניבא ירמיהו את הנבואות הקשות, ומהי הדרך למנוע (לעצור) את התגשמותן?

הסבר את דבריך ובסס אותם על הכתוב.

ג. (1) קרא פסוקים ט"ז-י"ט.

הסבר מדוע המסופר על מיכה יכול לשמש לטובת ירמיהו. (8 נקודות)

(2) קרא פסוקים כ'-כ"ד.

הסבר מדוע המסופר על אוריהו יכול לשמש לרעת ירמיהו. (8 נקודות)

חוק וחברה

8. קרא דברים, פרק י"ז, פסוקים ח'-כ'.

ח כִּי יִפְּלֹא מִמֶּךָ דְּבַר לַמִּשְׁפָּט בֵּין-דָּם וּלְדָם בֵּין-דִּין לְדִין וּבֵין
 נָגַע לְנָגַע דְּבָרֵי רִיבֹת בְּשַׁעְרֶיךָ וּקְמֹת וְעֹלִית אֶל-הַמָּקוֹם
 ט אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: וּבָאת אֶל-הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל-
 הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הָהֵם וְדַרְשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר
 י הַמִּשְׁפָּט: וְעָשִׂיתָ עֲלֵפִי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ מִן-הַמָּקוֹם
 הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר ה' וְשִׁמְרַתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יִוָּדֶךָ:
 יא עֲלֵפִי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יִוָּדֶךָ וְעַל-הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר-יֹאמְרוּ לְךָ
 תַעֲשֶׂה לֹא תִסּוּר מִן-הַדָּבָר אֲשֶׁר-יִגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמָאל:
 יב וְהָאִישׁ אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה בְּזוּזֹן לְבַלְתִּי שְׂמַע אֶל-הַכֹּהֵן הָעֹמֵד
 לְשִׁרְתָּ שֵׁם אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל-הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא
 יג וּבַעֲדַת הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל: וְכָל-הָעָם יִשְׁמְעוּ וִירְאוּ וְלֹא יִזְדּוּן
 יד עוֹד: כִּי-תֵבֵא אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ
 נָתַן לְךָ וִירְשָׁתָהּ וַיִּשְׁבֹּתָהּ בָּהּ וְאָמַרְתָּ אֲשִׁימָה עָלַי מֶלֶךְ כָּכָל-
 טו הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבְתַי: שׁוּם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר ה'
 אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקִּרְבֵּי אֲחֵיךָ תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תֹכֵל לָתֵת
 טז עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא-אֲחִיךָ הוּא: רַק לֹא-יִרְבֶּה-לוֹ סוּסִים
 ז' וְלֹא-יָשִׁיב אֶת-הָעָם מִצְרִימָה לְמַעַן הִרְבּוֹת סוּסֵי ה' אָמַר
 יז לָכֵם לֹא תִסְפּוּן לָשׁוּב בְּדֶרֶךְ הַזֶּה עוֹד: וְלֹא יִרְבֶּה-לוֹ נָשִׁים
 יח וְלֹא יִסּוּר לְבָבוֹ וּבֶסֶף וְזָהָב לֹא יִרְבֶּה-לוֹ מְאֹד: וְהָיָה כְּשִׁבְתּוֹ
 עַל כִּסֵּא מַמְלָכְתּוֹ וְכָתַב לוֹ אֶת-מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל-
 יט סֵפֶר מַלְפָּנֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם: וְהִיתָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל-יָמָיו
 חֲיוֹ לְמַעַן יִלְמַד לִירְאֶה אֶת ה' אֱלֹהָיו לְשִׁמּוֹר אֶת-כָּל-דְּבָרֵי
 כ הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְאֶת-הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לַעֲשׂוֹתָם: לְבַלְתִּי רוּס לִכְבוֹ
 מֵאֲחִיו וּלְבַלְתִּי סוּר מִן-הַמִּצְוָה יָמִין וּשְׂמָאוֹל לְמַעַן יֵאָרֶיךָ
 יָמִים עַל-מַמְלָכְתּוֹ הוּא וּבָנָיו בְּקִרְבֵּי יִשְׂרָאֵל:

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים ח'-י"ג.

(1) על פי פסוק ח', מי פונה אל בית הדין הגבוה יותר ומדוע? (6 נקודות)

(2) מהו העונש של מי שלא יישמע לפסק הדין של בית הדין הגבוה יותר? ציין סיבה אחת לעונש זה.

(6 נקודות)

(שים לב: המשך השאלה בעמוד הבא.)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים ח'-כ'.

(1) באילו שני מוסדות של השלטון הקטע עוסק? (6 נקודות)

(2) על פי הכתוב, לאיזה מן המוסדות יש סמכות רחבה יותר? נמק את דבריך ובסס אותם על הכתוב.

(10 נקודות)

ג. קרא פסוקים י"ד-כ'.

(1) המילה "לא" היא מילה מנחה החוזרת פעמים רבות בפסוקים אלה ומדגישה את כוונת החוק.

בסס קביעה זו על שתי דוגמאות מן הפסוקים, והסבר כיצד הן מדגישות את כוונת החוק. (10 נקודות)

(2) האם כוונה זו מוצדקת בעיניך? נמק את תשובתך. (6 נקודות)

מזמורי תהלים

9. קרא תהלים, פרק קכ"ח.

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר־לְיִרְאֵהוּ הַהֵלֶךְ בַּדְּרָכָיו: יִגִּיעַ כַּפֶּיךָ
 ג כִּי תֹאכַל אֲשֶׁר־יֶכֶטֶב לָךְ: אֲשֶׁתְּךָ כְּגִפֶּן פְּרִיָּה בִּירְכֵתִי בֵּיתְךָ
 ד בְּנֶיךָ כְּשִׁתְּלִי זִיתִים סָבִיב לְשַׁלְחָנְךָ: הִנֵּה כִּי־בֶן יִבְרָךְ גִּבּוֹר יֵרָא
 ה ה': יִבְרַכְךָ ה' מִצִּיּוֹן וְרָאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ:
 ו וְרָאָה־בָנִים לְבִנְךָ שְׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

ענה על סעיף א (חובה)

א. על פי המזמור שלפניך, הבא שני מאפיינים של האדם המאושר. בסס את דבריך על הכתוב.

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. (1) קרא פסוק ה'.

(8 נקודות) על פי פסוק זה, הסבר כיצד הברכה הניתנת לאדם היחיד קשורה גם בגורל הלאומי.

(2) קרא פסוק ו'.

(8 נקודות) על פי פסוק זה, הסבר כיצד המצב הכללי בארץ משפיע על הגורל של האדם היחיד.

ג. קרא פסוקים ב'-ג' וגם בראשית, פרק ג', פסוקים י"ז-י"ט.

(1) ציין הבדל אחד בין תיאור עבודת האדמה של האדם בבראשית פרק ג', פסוקים י"ז-י"ט ובין תיאורו

בתהלים, פרק קכ"ח. בסס את דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

(2) מדוע, לדעתך, יש הבדל בין תיאור עבודת האדמה של האדם בשני הכתובים? נמק את דבריך ובסס אותם

על הכתובים. (8 נקודות)

וַיַּעַן ה' אֶת-אִיּוֹב

מִן הַסַּעֲרָה

מִנְהַסַּעֲרָה וַיֹּאמֶר: מִי זֶה מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְּמִלִּין בְּלִי-דַעַת: אֲזַר-
 נָא כִגְבֹר חֲלָצִיךָ וְאִשְׁאֲלֶךָ וְהוֹדִיעֵנִי: אֵיפֹה הֵייתָ בִּיסְדִי-
 אֶרֶץ הָגֵד אֶסְיִדַּעַת בִּינָה: מִי־שֵׁם מִמְדִּיָּה כִי תִדַּע אוֹ מִי־
 נֹטָה עָלֶיהָ קוֹ: עַל־מָה אֲדַנְיָה הִטְבְּעוּ אוֹ מִי־יָרָה אֶבֶן
 פְּנִתָה: בְּרוֹן־יָחַד כּוֹכְבֵי בֶקֶר וַיִּדְּעוּ כָל־בְּנֵי אֱלֹהִים: וַיִּסַּךְ
 בְּדִלְתָיִם יָם בְּגִיחוֹ מִרְחַם יֵצֵא: בְּשׁוּמִי עֲנֵן לִבְשׁוֹ וְעֶרְפִּל
 חֲתַלְתּוֹ: וְאֲשַׁבֵּר עָלָיו חֲקֵי וְאֲשִׁים בְּרִיחַ וּדְלָתִים: וְאֹמַר
 עֲדַפָּה תָבוֹא וְלֹא תִסָּיֵף וּפֶאֱשִׁית בְּגָאוֹן גִּלְיָךְ: הַמִּימִיךְ
 צִנִּית בֶּקֶר וַיִּדַּעְתָּה שָׁחַר מְקוֹמוֹ: לֹאֲחֹז בִּכְנָפּוֹת הָאָרֶץ
 וַיִּנְעֲרוּ רַשָּׁעִים מִמּוֹנָה: תִּתְהַפֵּךְ כַּחֲמֹר חֹזֶתִם וַיִּתְּצֻבּוּ כְמוֹ
 לְבוֹשׁ: וַיִּמְנַע מִרְשָׁעִים אוֹדֶם וַיִּזְרַע רָמָה תִּשְׁבֵּר: הַבֹּאֶת
 עֲדַנְבְּכִי־יָם וּבַחֲקֹר תִּהְיוֹם הַתְּהַלְכֶּתָּ: הִנֵּגְלוּ לָךְ שְׁעָרֵי־
 מוֹת וּשְׁעָרֵי צִלְמוֹת תִּרְאָה: הַתְּבַנְנָתָ עֲדַרְחֵי־אֶרֶץ הָגֵד
 אֶסְיִדַּעַת כֻּלָּה: אִי־זָה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכֹּן־אוֹר וְחֹשֶׁךְ אִי־זָה
 מְקוֹמוֹ: כִּי תִקְחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ וְכִי תִבִּין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ: יִדַּעַת
 כִּי־אֵז תּוֹלֵד וּמִסְפָּר יִמִּיךָ רַבִּים: הַבֹּאֶת אֶל־אֲצֻרוֹת שֶׁלֶג
 וְאוֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאָה: אֲשֶׁר־חֲשַׁכְתִּי לַעֲתֹצֶר לְיוֹם קָרֵב
 וּמִלְחָמָה: אִי־זָה הַדֶּרֶךְ יַחַלֵּק אוֹר יַפֵּן קָדִים עַל־יֶאֱרֶץ:
 מִי־פִלַּג לִשְׁטָף תַּעֲלֶה וְדֶרֶךְ לַחֲיוֹז קִלּוֹת: לַהֲמִטִּיר עַל־אֶרֶץ
 לֹא־אִישׁ מְדַבֵּר לֹא־אָדָם בּוֹ:

הַשָּׁחַר

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים א'-ו'.

(1) הבא מפסוק ב' אז מפסוקים ד'-ו' ראה אחת לביקורת של ה' על איוב, והסבר אותה. (8 נקודות)

(2) האם בפסוקים א'-ו' ניתן לאיוב מענה הולם (מספק) על טענותיו? נמק את תשובתך ובסס אותה על הכתוב.

(4 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים ז'-י"א.

יש הטוענים כי בפסוקים אלה ה' רומז לאיוב באמצעות תיאור מוגבלות הים שיכולת האדם מוגבלת.

הבא מן הכתוב על הים דוגמה אחת שיכולה לרמוז על מוגבלות האדם, והסבר אותה.

ג. קרא פסוק כ"ו.

(1) הסבר על פי פסוק כ"ו, מה ה' אומר לאיוב בנוגע למקומו של האדם בעולם. (8 נקודות)

(2) הסבר כיצד אמירה זו יכולה להיות תשובה לאיוב על התלונות שלו כלפי ה'. (8 נקודות)

בהצלחה!